AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (ötödik tanács)

2005. november 21. *

A T-426/04. sz. ügyben,

a **Tramarin Snc di Tramarin Andrea e Sergio** (székhelye: Montagnana [Olaszország], képviseli: M. Calabrese ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviseli: V. Di Bucci, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

egyrészt az olasz hatóságokat a bejelentett támogatási terv módosítására felhívó bizottsági levél, másrészt az Olaszország elmaradott területein végrehajtott beruházásokhoz nyújtott támogatási programot a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító 2000. július 12-i bizottsági határozat megsemmisítése iránti kérelme (715/99 állami támogatás – Olaszország [SG 2000 D/105754]) tárgyában,

* Az eljárás nyelve: olasz.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (ötödik tanács),

tagjai: M. Vilaras elnök, F. Dehousse és D. Šváby bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

Végzést

A jogvita alapjául szolgáló tények

1 1999. november 18-án az Olasz Köztársaság az ország elmaradott területein végrehajtott beruházásokhoz nyújtott támogatási program tervéről értesítette a Bizottságot.

2 Ezen értesítést követően a Bizottság kiegészítő információkat kért a szóban forgó programról; ezeket az olasz hatóságok különböző levelekben adták meg. E hatóságok és a Bizottság szolgálatai közötti találkozóra 2000. május 16-án került sor Brüsszelben.

3 A Bizottság az olasz hatóságokhoz 2000. május 29-én intézett levélben (a továbbiakban: 2000. május 29-i levél), amely e hatóságoknak az akkor hatályban lévő és az 1999. november 18-i értesítés tárgyát képező támogatási program közötti átmenetre vonatkozó javaslatára hivatkozik, a következőket fejtette ki:

„[...] a beruházási terv támogathatóságára vonatkozó javaslat, abban az esetben, ha a terv végrehajtását a kérelmet megelőzően megkezdték, nem felel meg a regionális állami támogatásokra vonatkozó iránymutatás (HL C 74., 1998.3.10.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet 226. o.) 4.2. pontjában előírtaknak.

Következésképpen felhívjuk az olasz hatóságokat, hogy vonják vissza ezen átmeneti szabályra vonatkozó javaslatukat [...]."

4 2000. július 5-én a felperes szerződés kötött egy másik vállalkozással egy kézműves műhelynek a felperes részére történő megvalósítása érdekében.

5 2000. július 12-én a Bizottság az EK-Szerződés [88.] cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 4. cikke (3) bekezdésének alkalmazásával határozatot fogadott el arról, hogy nem emel kifogást (a továbbiakban: határozat). A Bizottság az előzetes vizsgálat alapján úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó támogatási program az EK 87. cikk (3) bekezdésének a) és c) pontja alapján összeegyeztethető a közös piaccal.

6 A Bizottság a határozatban kifejtette, hogy a támogatás iránti kérelmeket a program által szabályozott beruházási támogatásban való részesülés érdekében a tervek végrehajtásának megkezdése előtt kell benyújtani; ez a feltétel vonatkozik azon vállalkozásokra is, amelyek az előző támogatási program során kérelmet nyújtottak be, és kérelmeik figyelembevétele az új rendszer első alkalmazása alkalmával megengedett volt.

7 Az Olasz Köztársaságot a 2000. augusztus 2-i levélben értesítették a határozatról.

8 2000. szeptember 30-án a Bizottság – a 659/1999 rendelet 26. cikke (1) bekezdésének megfelelően – az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* közzétette az összefoglaló közleményt, amelyben az ügy lényeges adatainak feltüntetésével tájékoztatta a harmadik feleket arról, hogy nem emelt kifogást az olasz hatóságok által bejelentett támogatási program tekintetében (HL C 278., 26. o.). E közlemény utal arra, hogy „[a] határozat szövege a hiteles nyelve[ke]n, bizalmas adatokat nem tartalmazó változatban elérhető az interneten (a Bizottság főtitkárságának honlapján, amelynek címe): http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids".

9 2000. december 5-én az olasz hatóságok közzétették a támogatási program végrehajtási szabályait az Olaszország közép-északi régióiban letelepedett vállalkozások – mint például a felperes – számára meghatározó 2000. november 13-i rendeletet, a következő utalással:

„Tekintettel az Európai Unió 2000. július 2-i határozatára, amely a 2000–2006-os időszakra engedélyezi a 488/1992. sz. törvény támogatási programjának megvalósítását, és amely az új kérelmekre olyan támogatási intézkedések alkalmazását írja elő többek között, amelyeket kizárólag e kérelmek előterjesztését követő naptól kezdődően indított beruházási programokban feltüntetett kiadásokra irányoztak elő [...]."

10 A felperes – miután 2000. július 21-én és október 3-án kiegyenlített két számlát a 2000. július 5-én aláírt szerződés tárgyát képező munkálatok kivitelezése címén – 2001. január 25-én támogatás iránti kérelmet terjesztett elő, és folytatta tervének megvalósítását.

11 2004 júniusában a felperes támogatás iránti kérelmével foglalkozó szervezet az említett kérelem elutasítását javasolta a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak, mivel a beruházási program 2000. július 21-i indítása korábbi, mint a kérelem előterjesztésének időpontja.

Az eljárás és a felek következtetései

12 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. október 20-án benyújtott kérelemmel a felperes megindította a jelen keresetet.

13 Az alperes az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. december 20-án benyújtott külön beadványban elfogadhatatlansági kifogást emelt az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 114. cikke alapján.

14 A felperes 2005. március 2-án nyújtotta be az elfogadhatatlansági kifogásra vonatkozó észrevételeit.

15 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– nyilvánítsa a keresetet elfogadhatónak, vagy egyesítse az elfogadhatóság kérdését az érdemi vizsgálattal;

– semmisítse meg a 2000. május 29-i levelet, amennyiben a Bizottság felhívta az olasz hatóságokat, hogy mondjanak le azon vállalkozásokra vonatkozó átmeneti szabályjavaslatról, amelyek anélkül kezdték meg a beruházási terv végrehajtását, hogy előzetesen támogatási kérelmet terjesztettek elő;

– semmisítse meg a határozatot;

– kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

16 A felperes a Bizottság által emelt elfogadhatatlansági kifogásra vonatkozó észrevételeiben pervezető intézkedésként azt is kéri, hogy az Elsőfokú Bíróságtól a jelen ügyet az eljárás szóbeli szakasza céljából egyesítse a T-98/04. sz. alatt nyilvántartásba vett üggyel, a két ügy közötti összefüggés miatt.

17 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el végzéssel a keresetet, mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant, vagy másodlagosan, mint elfogadhatatlant;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

Indokolás

18 Az eljárási szabályzat 114. cikkének 1. §-a alapján a fél külön beadványban kérheti, hogy az Elsőfokú Bíróság az ügy érdemét nem érintve döntsön az elfogadhatatlanság tárgyában. Ugyanezen cikk 3. §-ának megfelelően, ha az Elsőfokú Bíróság másként nem határoz, az eljárás a továbbiakban szóbeli. A jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság úgy ítéli meg, hogy az ügy iratainak vizsgálata elegendő számára ahhoz, hogy az alperes által benyújtott kérelemről az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása nélkül hozzon döntést.

A 2000. május 29-i levél megsemmisítése iránti kérelemről

19 A Bizottság két elfogadhatatlansági kifogást hoz fel, először is arra a tényre hivatkozva, hogy a fenti levél nem minősül megtámadható jogi aktusnak és másodszor arra, hogy a felperes nem rendelkezik kereshetőségi joggal.

20 Az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy meg kell vizsgálni az első elfogadhatatlansági kifogást.

A felek érvei

21 A Bizottság fenntartja, hogy a 2000. május 29-i levél pusztán előkészíti a határozatot, és így az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően nem lehet megsemmisítés iránti kereset tárgya.

22 A felperes azt állítja, hogy a 2000. május 29-i levél az a jogi aktus, amellyel a Bizottság az olasz hatóságok által megfogalmazott, a beruházási terv támogathatóságára vonatkozó átmeneti szabályjavaslatot a közös piaccal összeegyeztethetetlennek ítélte azokban az esetekben, amikor e terv végrehajtását a támogatási kérelmet megelőzően megkezdték. A felperes szerint „ismeretlen" és „a szerződések által tiltott" jogi aktusról van szó, mivel az EK 88. cikk (2) bekezdésében az érintett felek érdekében előírt eljárásjogi garanciák megsértését vonja maga után.

23 Lényegében azzal érvel, hogy az állami támogatási programra vonatkozó bejelentés keretében megfogalmazott javaslat visszavonására vonatkozó felhívás ugyanazt a joghatást váltja ki, mint a 659/1999 rendelet 7. cikkének (5) bekezdésében említett elutasító határozat, anélkül hogy az érintett felek számára rendelkezésre álló eljárásjogi garanciákat betartanák. A 2000. május 29-i levéllel a Bizottság „előrevetítette" az értékelést, és kizárta az olasz hatóságok javaslatának elfogadhatóságát, a feleknek az észrevételeik megtételére történő felhívását megelőzően (a Bíróság 323/82. sz., Intermills kontra Bizottság ügyben 1984. november 14-én hozott ítéletének [EBHT 1984., 3809. o.] 21. pontja).

24 A felperes hozzáteszi, hogy ha nem kérelmezték volna a 2000. május 29-i levél megsemmisítését is, fennállt volna az a veszély, hogy a közösségi jogrendben marad az a jogi aktus, amely jogellenes módon megalapozta az átmeneti szabálynak az olasz hatóságok általi visszavonását.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

25 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint megsemmisítési keresettel megtámadható intézkedésnek vagy határozatnak minősülnek a kérelmezőre kötelező joghatást kiváltó, jogi helyzetének lényeges megváltoztatásával érdekeinek befolyásolására alkalmas intézkedések. Továbbá olyan intézkedések vagy határozatok esetén,

amelyek kidolgozása több szakaszban, különösen egy belső eljárás végén történik, csak azon intézkedések minősülnek felülvizsgálható intézkedéseknek, amelyek az eljárás lezárásaként véglegesen rögzítik az intézmény álláspontját, a végső határozat előkészítésére irányuló közbenső intézkedések azonban nem (a Bíróság 60/81. sz., IBM kontra Bizottság ügyben 1981. november 11-én hozott ítéletének [EBHT 1981., 2639. o.] 10. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-10/92–12/92. és T-15/92. sz., Cimenteries CBR és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1992. december 18-án hozott ítéletének [EBHT 1992., II-2667. o.] 28. pontja).

26 A jelen ügyben a felperes annak a levélnek a megsemmisítését kéri, amelyet a Bizottság a határozat elfogadását megelőzően intézett az olasz hatóságokhoz, az általuk bejelentett támogatási terv előzetes vizsgálata során.

27 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EK 88. cikk (3) bekezdésével bevezetett és a 659/1999 rendelet 4. cikkében szabályozott előzetes vizsgálat arra irányul, hogy elegendő időt biztosítson a Bizottságnak a véleményalkotásra és a vizsgálatra, illetve hogy első véleményt alakíthasson ki a bejelentett támogatási tervek kapcsán, és alapos vizsgálat szükségessége nélkül megállapíthassa, hogy ezek összeegyeztethetőek-e a Szerződéssel, vagy épp ellenkezőleg, tartalmuk kétségeket vet fel e tekintetben (lásd ebben az értelemben a Bíróság 99/98. sz., Ausztria kontra Bizottság ügyben 2001. február 15-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-1101. o.] 53. és 54. pontját).

28 Az EK 88. cikk (2) bekezdésében és a 659/1999 rendelet 6. cikkében említett hivatalos vizsgálati eljárás – amely lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy határozatának meghozatala előtt teljes képet kapjon az ügyről –, akkor nélkülözhetetlen, ha a Bizottságnak komoly nehézséget okoz annak megállapítása, hogy az adott támogatás a közös piaccal összeegyeztethető-e (a Bíróság 225/91. sz., Matra kontra Bizottság ügyben 1993. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 1993., I-3203. o.] 33. pontja).

29 Még ha a Bizottság jogköre a hivatalos vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó határozat kapcsán körülhatárolt is, mindazonáltal bizonyos mérlegelési jogkörrel rendelkezik az adott eset körülményeinek feltárása és vizsgálata során annak megállapítása érdekében, hogy ezek komoly nehézségeket alapoznak-e meg. A Bizottság az EK 88. cikk (3) bekezdése céljának megfelelően és a gondos ügyintézés őt terhelő kötelezettségére tekintettel a bejelentő állammal vagy harmadik felekkel párbeszédet kezdeményezhet az előzetes eljárás során felmerülő esetleges nehézségek leküzdése érdekében (az Elsőfokú Bíróság T-73/98. sz., Prayon-Rupel kontra Bizottság ügyben 2001. március 15-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-867. o.] 45. pontja).

30 A Bizottság 2000. május 29-i és azt megelőző levelei, az olasz hatóságok levelei, valamint Brüsszelben az intézmény alkalmazottai és a fenti hatóságok közötti találkozó pontosan a fent említett párbeszéd keretébe illeszkedik.

31 E levélben a Bizottság konkrét kérdéssel foglalkozott, nevezetesen az olasz hatóságok azon javaslatával, hogy a támogatási tervbe illesszenek be egy rendelkezést az akkor hatályban lévő és az 1999. november 18-i bejelentés tárgyát képező támogatási program közötti átmenetre vonatkozóan. E rendelkezés célja azon vállalkozások beruházási programjai támogathatóságának megerősítése volt, amelyek a támogatási kérelem bármely előterjesztését megelőzően kezdték meg a fenti program végrehajtását.

32 Bár a Bizottság a 2000. május 29-i levélben egyértelműen megállapította, hogy a szóban forgó javaslat nehézséget okoz az ilyen terv összeegyeztethetőségének vizsgálatában tekintettel arra, hogy – álláspontja szerint – e rendelkezés ellentétes a regionális állami támogatásokra vonatkozó iránymutatás 4.2. pontjával, az alperes ezen álláspontja semmilyen módon nem volt kötelező erejű a bejelentő államra nézve.

33 A 659/1999 rendelet rendelkezéseinek vizsgálata mutatja, hogy bár a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás keretében rendelkezik azon jogkörrel, hogy valamely tagállamot a támogatás iránti kérelmének meghatározott irányba történő módosítására kötelezzen, annak terhe mellett, hogy a kérelem közös piaccal való összeférhetetlenségét állapítja meg, nem rendelkezik ilyen jogkörrel az előzetes vizsgálat során, és – a hivatalos eljárás kezdeményezésének kivételével – nincs más lehetősége, minthogy kifogást nem tartalmazó határozatot hozzon.

34 Amint a 2000. május 29-i levél megfogalmazásából is következik, a Bizottság az olasz hatóságokat csupán „felhívta" a javaslatuktól történő elállásra, és szabadon választhattak, hogy eleget tesznek a Bizottság szolgálatai útmutatásainak, vagy ellenkezőleg, fenntartják az eredeti tervüket, ideértve a szóban forgó átmeneti rendelkezést is.

35 Ennélfogva a 2000. május 29-i levelet nem lehet kötelező joghatást kiváltó aktusnak tekinteni abban az értelemben, ahogy azt a 25. pontban említett ítélkezési gyakorlat előírja. Továbbá – és a felperes állításaival ellentétben – e levél jogi természetének meghatározása nem függ valamely későbbi jogi aktustól, tudniillik a bejelentő állam azon határozatától, hogy módosítja-e a támogatási tervet a Bizottság által kívántak szerint, vagy sem.

36 Úgy tűnik, hogy a 2000. május 29-i levél a valóságban csupán a végső jogi határozatot – a jelen esetben a bizottsági határozatot – pusztán előkészítő jogi aktusnak minősül.

37 Ebből következik, hogy a kereset a 2000. május 29-i levél megsemmisítésére irányuló részében elfogadhatatlan.

A határozat megsemmisítésére irányuló kérelemről

38 A Bizottság három elfogadhatatlansági kifogást hoz fel, először is arra hivatkozva, hogy a kereset elkésett, másodszor arra, hogy a megtámadott jogi aktus nem minősül olyan kötelező joghatásokat kiváltó intézkedésnek, amely a felperes érdekeinek jogi helyzete lényeges megváltoztatásával történő befolyásolására alkalmas, és harmadszor a felperes kereshetőségi jogának hiányára.

39 Az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy meg kell vizsgálni a kereset elkésettségén alapuló első elfogadhatatlansági kifogást.

A felek érvei

40 A Bizottság azzal érvel, hogy a határozat kivonatait a *Hivatalos Lap* 2000. szeptember 30-i számában tették közzé, utalva arra a honlapra, ahol a határozat teljes szövege rendelkezésre állt, valamint hogy a két hónapos keresetindítási határidő a 2000. szeptember 30-át követő tizennégy nappal vette kezdetét, és 2000. december 24-én lejárt, figyelembe véve az Olaszországban szokásos tartózkodási hellyel rendelkező feleknek a távolságra tekintettel biztosított tíznapos határidőhosszabbítást. A 2004. október 20-án benyújtott jelen kereset nyilvánvalóan elkésett.

41 Az alperes továbbá azt állítja, hogy a keresetindítási határidő számításának meghatározó eleme a közzététel időpontja vagy adott esetben a határozatról való tudomásszerzés időpontja, és nem a határozatnak magának az elfogadását megelőző levelezésről történő tudomásszerzés. Ezért a Bizottság szerint a felperes alaptalanul

tartja fenn, hogy a keresetindítási határidő akkor kezdődött, amikor az ügyvédje 2004 szeptemberében átadta részére a 2000. május 29-i levél másolatát, és „elmagyarázta annak tartalmát".

42 A felperes jelzi, hogy 2001. január 25-én terjesztette elő támogatási kérelmét anélkül, hogy a 2000. november 13-i rendeletet a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság előtt megtámadta volna, és anélkül, hogy „megkísérelte volna elolvasni a fenti rendelet szerint az »Európai Unió« által 2000. július 12-én elfogadott határozatot", amelynek megfogalmazása nem teszi lehetővé a szóban forgó szöveg közzététele körülményeinek meghatározását.

43 A felperes nem tudott arról sem, hogy 2000 szeptemberében megismerhette volna a határozat teljes szövegét, ha elolvasta volna „a világ legnagyobb honlapja több ezer oldalának [...] egyikét". A felperes ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a *Hivatalos Lapban* 2000. szeptember 30-án közzétett összefoglaló közleményben említett elektronikus cím egyáltalán nem a határozat szövegének felel meg, hanem az „Uniós" honlapon az összes állami támogatási határozatra vonatkozó résznek.

44 A felperes a pénzügyi támogatás visszavonására vonatkozó javaslatot követően 2004 szeptemberében konzultált jelen eljárásbeli képviselőjével, aki átadta részére a határozat másolatát és különösen a 2000. május 29-i levelet. A felperes fenntartja, hogy a keresetindítási határidő csak az említett levélről történő tudomásszerzéssel kezdődött, amelynek tartalma világosan mutatja, hogy a Bizottság megsértette a hivatalos vizsgálati eljárás kezdeményezésére vonatkozó kötelezettségét.

45 A felperes sem a *Hivatalos Lapban* közzétett összefoglaló közlemény, sem a határozat szövege alapján nem bizonyosodhatott meg arról, hogy az előzetes vizsgálat során teljesültek a hivatalos vizsgálati eljárás kötelező kezdeményezésének

feltételei. Mivel semmi bizonyíték nincs arra, hogy a határozat elleni esetleges keresetet ne minősítették volna elfogadhatatlannak az egyéni érdek hiánya miatt, nem lehet felróni a felperesnek, hogy nem támadta meg a határozatot, és nem lehet úgy vélni, hogy a keresetindítási határidő a határozat 2000. szeptember 30-i közzétételével kezdődött.

46 A felperes végül azzal érvel, hogy nem tartotta szükségesnek megtámadni a 2000. november 13-i miniszteri rendeletet, és egyáltalán nem volt köteles megtámadni a határozatot, mivel a támogatási programok végrehajtásáról szóló nemzeti rendelkezéseket értelmezve úgy ítélte meg, hogy részt vehet az új támogatási program végrehajtásának első felhívása során a támogatás azon részéről történő lemondás révén, amely a támogatási kérelem előterjesztését megelőzően kiegyenlített két számlának felel meg; ezt tette azzal, hogy szándékosan nem közölte a szóban forgó két számlát a támogatási kérelmével foglalkozó szervezettel.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

47 Az EK 230. cikk ötödik bekezdése szerint a megsemmisítés iránti kereseteket két hónapos határidőn belül kell megindítani. Ez a határidő az esettől függően az intézkedés közzétételétől, vagy a felperessel történő közlésétől, vagy ennek hiányában attól a naptól számít, amikor arról a felperes tudomást szerzett.

48 E rendelkezésnek már a megfogalmazásából is kitűnik, hogy a jogi aktusról való tudomásszerzés időpontja, mint a keresetindítási határidő kezdő napja, szubszidiárius jellegű a jogi aktus közzétételének, illetve közlésének időpontjához képest (lásd a Bíróság 122/95. sz., Németország kontra Tanács ügyben 1998. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-973. o.] 35. pontját és az Elsőfokú Bíróság T-190/00. sz., Regione Siciliana kontra Bizottság ügyben 2003. november 27-én hozott ítéletének

[EBHT 2003., II-5015. o.] 30. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Szintén az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy közzététel vagy közlés hiányában annak kell ésszerű határidőn belül kérnie a teljes szöveget, akinek tudomása van a rá vonatkozó jogi aktusról, de e fenntartással a keresetindítási határidő csak akkor kezdődhet, amikor az érintett harmadik fél pontos tudomást szerez a szóban forgó jogi aktus tartalmáról és indokairól oly módon, hogy keresetindítási jogát sikerrel érvényesítheti (a Bíróság 236/86. sz., Dillinger Hüttenwerke kontra Bizottság ügyben 1988. július 6-án hozott ítéletének [EBHT 1988., 3761. o.] 14. pontja és a C-309/95. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 1998. február 19-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-655. o.] 18. pontja).

49 Emlékeztetni kell még arra, hogy mivel olyan jogi aktusokról van szó, amelyeket az érintett intézmény állandó gyakorlata szerint a *Hivatalos Lapban* közzétesz – noha e közzététel nem feltétele az alkalmazandóságuknak –, a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság elismerte, hogy a tudomásszerzés időpontjának kritériuma nem alkalmazandó, és a keresetindítás határidejét a közzététel napjától kell számítani (lásd a Közösségre kötelező nemzetközi megállapodásokról szóló tanácsi aktusok kapcsán a fent hivatkozott Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 39. pontját, illetve az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti, támogatásra vonatkozó vizsgálati eljárást lezáró bizottsági határozatok kapcsán az Elsőfokú Bíróság T-14/96. sz., BAI kontra Bizottság ügyben 1999. január 28-án hozott ítéletének [EBHT 1999., II-139. o.] 36. pontját). Ilyen körülmények között ugyanis az érintett harmadik fél jogszerűen számíthat arra, hogy a szóban forgó jogi aktust közzéteszik.

50 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a határozatot a 2000. augusztus 2-i levélben közölték az Olasz Köztársasággal, az egyetlen címzettel, és a határozat a 659/1999 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése értelmében a *Hivatalos Lapban* összefoglaló közleményként megjelent.

51 A fenti rendelkezésnek megfelelően a Bizottságnak az előzetes vizsgálatot követően azt megállapító határozatai, hogy a bejelentett intézkedés, amennyiben az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, nem vet fel kétségeket a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, és úgy ítéli meg, hogy ezen intézkedés összeegyeztethető a közös piaccal, a *Hivatalos Lapban* összefoglaló közleményként

megjelennek, megemlítve, hogy a hiteles nyelvi változat(ok)ból lehetőség van egy példány beszerzésére. E közleménynek az a célja, hogy az érdekelt harmadik feleket tájékoztassa a határozat lényeges elemeiről.

52 A Bizottság 1999 májusa, a 659/1999 rendelet hatálybalépése óta kialakított állandó gyakorlata szerint az előző pontban említett összefoglaló közlemény utal a Bizottság főtitkárságának honlapjára azzal a megjegyzéssel, hogy a kérdéses határozat teljes szövege bizalmas adatokat nem tartalmazó változatban elérhető a hiteles nyelvi változat(ok)on.

53 Azt a tényt, hogy a Bizottság a honlapján elhelyezett határozatának szövegéhez harmadik felek részére teljes hozzáférést biztosít, a *Hivatalos Lapban* összefoglaló közlemény közzétételével összekapcsolva, amely lehetővé teszi harmadik felek számára a kérdéses határozat azonosítását azáltal, hogy e hozzáférési lehetőségről az interneten keresztül értesítik őket, az EK 230. cikk ötödik bekezdése értelmében közzétételnek kell tekinteni (az Elsőfokú Bíróság T-17/02. sz., Olsen kontra Bizottság ügyben 2005. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-2031. o.] 80. pontja).

54 A jelen ügyben az iratokból kiderül, hogy a Bizottság 2000. szeptember 30-án közzétette a határozatra vonatkozó összefoglaló közleményt, megjelölve elfogadásának időpontját, az érintett tagállamot, a támogatás számát, jogcímét, célját, jogalapját, az arra szánt költségvetést és időtartamát. E közlemény azt is feltünteti, hogy a határozat szövege bizalmas adatokat nem tartalmazó változatban a hiteles nyelv(ek)en elérhető a Bizottság internetoldalán, és megemlíti a szöveg eléréséhez szükséges elektronikus címet.

55 Az a tény, hogy a határozat szövegéhez való hozzáférés nem azonnali, nem gyengíti a fenti 53. pontban leírt következtetést. Nem vitatott, hogy a *Hivatalos Lapban* közzétett összefoglaló közleményben szereplő elektronikus cím megfelel a Bizottság honlapja azon részének, ahol ezen intézmény állami támogatásokkal kapcsolatos

határozatait gyűjti össze, különösen azokat, amelyek ellen nem emelt kifogást, az érintett tevékenységi szektor, az elfogadás éve és a támogatás száma szerint csoportosítva. Figyelemmel az összefoglaló közleményben megjelenő tájékoztatásra, amint arra az előző pontban emlékeztettünk, valamennyi érdekelt személy rendkívül könnyen hozzáférhet az érintett határozat szövegéhez.

56 A két hónapos keresetindítási határidő tehát az eljárási szabályzat 102. cikke 1. §-ának megfelelően a 2000. szeptember 30-i közzétételt követő tizennégy nappal kezdett telni, és 2000. december 27-én járt le, figyelembe véve a távolságra tekintettel biztosított tíz napos határidő-hosszabbítást és a határidő lejártának kitolódását, amikor az vasárnap vagy törvényes munkaszüneti napon jár le; tehát a határidő a kereset benyújtása előtt több mint három évvel lejárt.

57 Végül hozzá kell tenni, hogy a keresetet a jogi aktusról való tudomásszerzés időpontjára vonatkozó másodlagos szempont alkalmazása esetén is elkésettnek kell tekinteni.

58 Figyelemmel a határozatról szóló összefoglaló közlemény 2000. szeptember 30-i *Hivatalos Lapban* történő közzétételére, úgy kell tekinteni, hogy a felperesnek ezen időpontban tudomása volt a határozatról. A 48. pontban említett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően e tudomásszerzés azt a kötelezettséget rótta a felperesre, hogy ésszerű határidőn belül a szóban forgó jogi aktus teljes szövegét kérje a Bizottságtól, amelyet a felperes elmulasztott megtenni.

59 Továbbá a felperes tudomással bírt a határozatról az Olaszországban a 2000. november 13-i miniszteri rendelet 2000. december 5-i közzétételét követően is, amely megemlíti az „Európai Unió" 2000. július 12-i határozatát. E tekintetben a felperes nem hivatkozhat alappal ez utóbbi megfogalmazás állítólagos pontatlanságára annak érdekében, hogy igazolja a határozat szövegének keresésével és megszerzésével kapcsolatos mulasztását, amelyeket pedig neki kellett volna megtennie, mint szokásosan körültekintő piaci szereplőnek.

60 Végül meg kell jegyezni, hogy csak egészen kivételes esetben, a Bíróság alapokmánya 45. cikkének második bekezdése szerinti egészen kivételes esetekben, azaz előre nem látható körülmények vagy *vis maior* fennállásakor lehet eltérni az eljárási határidőkre vonatkozó közösségi szabályoktól (a Bíróság 59/91. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 1992. február 5-én hozott végzésének [EBHT 1992., I-525. o.] 8. pontja és a 239/97. sz., Írország kontra Bizottság ügyben 1998. május 7-én hozott végzésének [EBHT 1998., I-2655. o.] 7. pontja), illetve menthető tévedés esetén (a Bíróság C-195/91. P. sz., Bayer kontra Bizottság ügyben 1994. december 15-én hozott ítéletében [EBHT 1994., I-5619. o.] megerősített, az Elsőfokú Bíróság T-12/90. sz., Bayer kontra Bizottság ügyben 1991. május 29-én hozott ítéletének [EBHT 1991., II-219. o.] 28. és 29. pontja), amennyiben az eljárási határidőkre vonatkozó közösségi szabályok szigorú alkalmazása megfelel a jogbiztonság követelményének és annak a feltételnek, hogy az igazságszolgáltatásban semmiféle hátrányos megkülönböztetés vagy önkényes bánásmód ne érvényesülhessen (a Bíróság 152/85. sz., Misset kontra Tanács ügyben 1987. január 15-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 223. o.] 11. pontja és a fent hivatkozott Írország kontra Bizottság ügyben hozott végzés 7. pontja).

61 A jelen ügyben a felperes nem igazolta, hogy menthető tévedés, előre nem látható körülmény vagy *vis maior* állt volna fenn, és arra nem is hivatkozott.

62 E tekintetben a felperes megfontolásai a határozat állítólagos jogellenessége elkésett felfedezésének következményeiről, illetve a támogatási programok nemzeti végrehajtási szabályainak értelmezéséről és ezt követő meggyőződése arról, hogy részesülhet e programban annak ellenére, hogy támogatási kérelmét a beruházási terve végrehajtásának megkezdését követően terjesztette elő, irrelevánsak.

63 Feltételezve, hogy a határozat, amely világosan előírja, hogy a program által előírt beruházási támogatásban való részesülés érdekében a támogatási kérelmeket a tervek végrehajtásának megkezdése előtt kell benyújtani, hátrányosan érinti a felperest, ez utóbbi feladata volt annak eldöntése, hogy megsemmisítés iránti keresetet nyújt be olyan indokok alapján, amelyet neki kellett meghatároznia, és az, hogy ne hagyja az e célból előírt kötelező két hónapos határidőt eltelni.

64 Azonban nem az Elsőfokú Bíróság feladata annak a jelen kereset elfogadhatóságának értékelésekor történő ellenőrzése, hogy – a benyújtására előírt két hónapos határidő betartását illetően – a felperes érvelésének hallgatólagos, azonban szükséges feltevése megalapozott-e, tudniillik hogy a határozat egyetlen hibában sem szenvedett, amelyet a felperes az előírt határidőben benyújtott megsemmisítés iránti keresetben kifogásolhatott volna, ami a felperes szerint magyarázatot ad kezdeti meggyőződésére, hogy nem fűződik egyéni érdeke az eljáráshoz.

65 Mindenesetre, ha elfogadnánk a felperes érvelését, hogy a keresetindítási határidő kezdete szükségszerűen kitolódott az érintett jogi aktus állítólagos jogellenességéről való tudomásszerzése napjáig, ahhoz vezetne, hogy a joghatást kiváltó közösségi aktusok általános jelleggel meghatározatlanul megkérdőjelezhetők lennének, ami teljes mértékben ellentétes lenne a jogbiztonság követelményeivel.

66 Ebből következik, hogy a határozat megsemmisítésére irányuló jelen keresetet elkésettnek kell minősíteni, és el kell utasítani – mint elfogadhatatlant –, anélkül hogy a Bizottság által felvetett többi elfogadhatatlansági kifogást vizsgálni kellene.

67 A fentiekből következik, hogy a jelen keresetet – mint elfogadhatatlant – egészében el kell utasítani, és ennélfogva a felperes pervezetési intézkedés iránti kérelmének nem lehet helyt adni, mivel az okafogyottá vált.

A költségekről

68 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (ötödik tanács)

a következőképpen határoz:

1) A keresetet – mint elfogadhatatlant – elutasítja.

2) A felperes maga viseli saját költségeit, valamint a Bizottságnál felmerült költségeket.

Luxembourg, 2005. november 21.

E. Coulon

hivatalvezető

M. Vilaras

elnök